

(צילום: shutterstock)



רפורמת רשות המסים: המגבלות וההטבות

להיזהר מהמקלות, ליהנות מהגזרים

הגבלת פעילותם של יחידים באמצעות חברות מייצרת הזדמנויות מיסוי מוגבלות בזמן • לפניכם מדריך קצר על המגבלות החדשות, לוחות הזמנים וההקלות מצד מס הכנסה



הופעת אורח
יגאל רופא ויעקב ברשטיין

רשות המסים לא רואה בעין יפה את התופעה שגברה בשנים

האחרונות בקרב עובדים שכירים בכירים הנוכחים להעניק את שירותיהם באמצעות חברה בשליטתם, כאשר בפן המהותי מתקיימים יחסי עובד מעביד. תופעה זו נכונה גם לנושאי משרה שנבחרו לספק את שירותיהם בגלל כישוריהם האישיים ונושאים באחריות אישית, אולם מעניקים את שירותיהם באמצעות חברה בשליטתם. רשות המסים גורסת כי

הסיבה העיקרית להקמת אותן חברות היא מיסויית, במטרה ליהנות מהמס הנמוך החל על הכנסות החברה לעומת המס השולי על היחיד, אליו מתווסף גם ביטוח לאומי, וכן, מהאפשרות לנכות הוצאות בייצור ההכנסה שאינה אפשרית לשכירים. בנוסף, השליטה בתיזומון משיכת הכספים מהחברה, יוצרת המשמשים להשקעות.

לפיכך, רשות המסים פעלה לנטרול הטבות המס בפעילות יחידים באמצעות חברות, בדגש על חברות ארנק. מהלך שאמור לגרוף הכנסות נוספות לקופת המדינה בהיקף של כ-300 מיליון שקל. עם זאת, על מנת להמתין במעט את הגלולה ולאפשר התארגנות מבחינה מיסויית, רשות המסים פיצרה גם "גזרים" בצורה של

הטבות מס לאותם בעלי מניות שעשויים להיפגע מהשינויים. הטבות אלו תקפות לזמן מוגבל בלבד ולכן על בעלי המניות למהר ולשקול את צעדיהם.

1. מס מוזל לדיבידנד

■ **ההגבלה:** פקיד השומה, בנסיבות מסוימות, עשוי לקבוע דיבידנד רעיוני לצרכי מס על מחצית מיתרת העודפים הלא מחולקים העולים על 5 מיליון שקל בחברת מעטים. יצוין כי חברת מעטים הינה חברה שיש בה עד וכולל 5 בעלי מניות, כאשר בני משפחה נחשבים לבעל מניות אחד.

■ **ההקלה לזמן מוגבל:** הותר לחלק דיבידנד מיתרות עודפים שנצברו עד לסוף שנת 2016 בשיעור מס סופי של 25% (כולל מס ייסף) במקום מס בשיעור של 33%.

■ **לוחות זמנים:** נדרש להכריז על הדיבידנד ולשלמו עד ליום 30 בספטמבר 2017. כעיקרון, ניתן להמתין עד סמוך לסוף התקופה, היות והחלוקה תהיה רק מרווחים שנצברו עד סוף 2016. זאת בכפוף לבחינת העלות האלטרנטיבית של השאת הרווחים בחברה לעומת התשואה על יתרת הכספים לאחר ניכוי המס המקור ברמת היחיד.

■ **מתי לממש את ההטבה?** ניתן להמתין עד סמוך לסוף התקופה, היות והחלוקה תהיה רק מרווחים שנצברו עד סוף 2016. זאת בכפוף לבחינת העלות האלטרנטיבית של השאת הרווחים בחברה לעומת התשואה על יתרת הכספים לאחר ניכוי המס המקור ברמת היחיד.

2. הזמן להחזרת כספים

■ **ההגבלה החדשה:** צומצמה אפשרות בעל המניות המהותי, שהינו מי שמחזיק, במישרין ובעקיפין, לבדו או יחד עם אחר, ב-10% או יותר מהזכויות בחברה, למשוך כספים מהחברה כאשר משיכה מוגדרת גם כקבלת הלוואה או ערבות מהחברה. במידה ובעל המניות המהותי לא יחזיר את הכספים שמשך עד תום שנת המס העוקבת לשנת המס שבה משך את הכספים, המשיכה תסווג

כהכנסה מדיבידנד. במידה שהחברה לא יכולה לחלק דיבידנד ומתקיימים יחסי עובד מעביד, יראו במשיכה כהכנסת עבודה של בעל המניות. ובמידה ושלחברה אין יכולת לחלק דיבידנד וגם לא מתקיימים יחסי עובד מעביד, יראו בהכנסה של בעל המניות המהותי כהכנסה מעסק או משלח יד.

■ **ההקלה לזמן מוגבל:** ניתנה האפשרות לבעל המניות המהותי להחזיר את הכספים ללא הסנקציות בהוראות החקיקה החדשות.

■ **לוחות זמנים:** נדרש להחזיר את הכספים לחברה עד ליום 31 בדצמבר 2017.

■ **מתי לממש את ההטבה?** ניתן להמתין עם החלטה עד סמוך לסוף התקופה. עם זאת, להמתנה תהיה עלות כספית: א. בגין כספים שנמשכו מהחברה בשנת 2013 ואילך וטרם הושבו, תיוחס לבעל המניות המהותי הכנסה מדיבידנד או ריבית (לפי סעיף 3(ט) לפקודה).

ב. בגין כספים שנמשכו לפני שנת 2013 וטרם הושבו, הוראות המעבר מציינות ש"יחול הדין ערב תחילת התיקון החדש". מהנוסח האמור לא ברורה מה כוונת רשות המסים. ייתכן שבכוונתה לטעון כפי שטענו במסגרת דיוני השומות, כי משיכת כספים כאמור הינה הכנסה מדיבידנד. עם זאת, יקשה על רשות המסים עכשיו לטעון כי במידה שהחברה לא יכולה לחלק דיבידנד, אותם כספים הם הכנסת עבודה או הכנסה אחרת.

3. המרוץ לדירה

■ **ההגבלה החדשה:** צומצמה האפשרות של בעל המניות המהותי להשתמש בנכסי החברה לצרכיו הפרטיים. בהקשר זה נציין כי נכסים אליהם מתייחס הסעיף הינם

תוקף הטבת המס	מה לעשות בינתיים	הטבת המס בכפוף להוראות המפורטות בפקודה	עדכון החקיקה להצרת פעילות באמצעות חברות
עד 30 בספטמבר 2017	ניתן לקבל את ההחלטה לקראת סוף התקופה	חלוקת דיבידנד בשיעור מס מופחת של 25% במקום 33%	חלוקת דיבידנד רעיוני
עד 31 בדצמבר 2017	ניתן לקבל את ההחלטה עד סוף 2017, אולם להמתנה תהיה עלות כספית	ניתנה אפשרות להשיב כספים שבעל המניות המהותי משך מהחברה ללא הסנקציות של התיקון החדש	הגבלת משיכת כספי החברה
עד 31 בדצמבר 2018	במידה שבעל המניות החליט להעביר את הדירה על שמו רצוי שיעשה זאת בהקדם האפשרי, על מנת להימנע מחיוב מיותר	אם בעל המניות המהותי יבחר להעביר את הדירה על שמו, יהיה פטור ממס רכישה ויוכל לבחור אם לשלם את מס השבח בשלב העברת הדירה או לדחות את תשלום המס למועד מכירת הדירה	הגבלת השימוש בנכסי החברה

מתי לממש את ההטבה? במידה שבעל המניות המהותי מחליט להעביר את הדירה לבעלותו, כדאי למהר ולהעביר, היות ועד למועד ההעברה תיוקף הכנסה לבעל המניות המהותי בעקבות השימוש בדירה. לפיכך, אם החליט בעל המניות להעביר את הדירה על שמו, רצוי שיעשה זאת בהקדם האפשרי על מנת להימנע מחיוב מיותר. ●

מהחלופות הבאות:
א. לא לעשות דבר. במקרה זה יחולו הוראות התיקון החדש.
ב. להחזיר את הדירה לחברה. במקרה זה לא יחולו הוראות התיקון החדש.
ג. להעביר את הדירה לבעלותו. במקרה זה יחולו אירוע מס במסגרתו תיוקף לבעל המניות המהותי הכנסה בגובה יתרת שווי הרכישה בספרי החברה או יתרת המחיר המקורי, לפי העניין, שכלל שוויה יהיה הנמוך ממחיר השוק של הדירה. בנוסף, בעל מניות מהותי יהיה פטור ממס רכישה ויוכל לבחור אם לשלם את מס השבח בשלב העברת הדירה או לדחות את תשלום המס למועד מכירת הדירה.
■ **לוחות זמנים:** בעל המניות נדרש לקבל החלטה עד ליום 31 בדצמבר 2018.

תכשיטים וחפצי אמנות, דירה, כלי טיס ושייטת הרשומים על שם החברה והועמדו לשימוש של בעל המניות המהותי. במידה ובעל המניות המהותי לא ישיב את הנכסים עד תום שנת המס שבה הנכס הועמד לשימוש, העמדת הנכס תסווג כהכנסה מדיבידנד. במידה שהחברה לא יכולה לחלק דיבידנד ומתקיימים יחסי עובד מעביד עם בעל המניות המהותי, יראו בשווי הנכס כהכנסת עבודה של בעל המניות. ובמידה ואין לחברה יכולת לחלק דיבידנד וגם לא מתקיימים יחסי עובד מעביד, יראו בשווי הנכס הכנסה של בעל המניות המהותי מעסק או משלח יד.
■ **ההקלה לזמן מוגבל:** לגבי נכס שהוא דירה, שהועמדה לשימוש בעל המניות המהותי, בעל המניות יוכל לבחור באחת

דו"ח רופא הוא שותף, מנהל מחלקת המסים בפירמת פאהן קנה ושות' Grant Thornton Israel, ודו"ח ברשטיין הוא מנהל בכיר במחלקת המסים בפירמה. מאמר זה אינו חוות דעת ואין הוא בא להחליף ייעוץ מס פרטני ממומחה מסוי בהתאם לנסיבות הספציפיות של כל נישום